50e jaar. — Nr 64. Zaterdag, 30 MEI 1903.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags s donderdags en' s zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar
Twee » » **3** »
Een » » **4** »

Een blad afzonderlijk **10** centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen **15** centmes per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 30 MEI 1903.

EEN

KATHOLIEKE VOLKSBOND

is noodzakelijk.

Onze tijd vergt strijd. Meer dan ooit dienen alle katholieke machten en krachten vereenigd te zijn om pal te staan tegen de vijanden van Godsdienst, Vaderland en Vrijheid.

Een omkeer in denken, voelen en oordeelen verroomt en ontwikkelt zich.

Eene revolutie rijst dreigend voor ons op en voert aan : de goddeloosheid in de wijsbegeerte, het positivisme in de zedeleer, de staatsalmacht in de politiek, het naturalisme en naakte realisme in kunsten en letteren, het socialisme en anarchisme in het bestuur van land en stad.

Deze revolutie ontmoet slechts op haar zegetocht een enkele werende macht, het lezer der Katholieken.

Is de strijd moeilijk en hard, geen wonder dan, dat het gezaghebbend woord van Z. H. Paus Leon XIII ons steeds toeroept : « Katholieken vereenigt U ! »

En bij het overgroot getal Katholieken werd deze leuze daad.

Het « vereenigt U » in warme redevoeringen uitgesproken, deed menig katholiek hart trillen van strijdlust, deed persoonlijke veten op den achtergrond stellen.

Het « vereenigt U » wekte de sluimerende uit hunne loomheid en bracht nieuw voedsel aan de frissche levenskracht van onze katholieke vereenigingen.

Het algemeen belang der Katholieke partij staat hooger dan kortzichtige politiek en persoonlijke wraakneming.

* * *

Meer dan ooit, Katholieke Limburgers, is de eendracht ten onzeut noodzakelijk :

1°) Omdat tweedracht onze krachten verdeelt, onze rangen verscheurt.

2°) Omdat wij hier in Limburg in korte jaren tegen talrijke socialisten zullen te kampen hebben en dat onze vereenigde krachten niet te overvloedig zullen zijn om aan een katholiek bestuur de onmisbare steun te geven, die het alsdan noodig zal hebben.

Eendracht kan er zijn — Eendracht moet er zijn.

Alle gezaghebbende mannen, alle menschen van goeden wil, zijn het hierover eens.

ONTWORPENE STANDREGELS.

Een Katholieke Volksbond, op degelijke grondvesten rustend, kan alleen deze eendracht bewerken, kan alleen het belang der katholieke kiezers verwezenlijken.

Welnu, aan die dringende noodzakelijkheid is reeds ten deele voldoening gegeven.

Standregelen voor eenen Katholieken Volksbond hebben het licht gezien en zijn met bijna algemeene vreugde in het katholieke kamp onthaald geworden.

Ook heeft reeds het grootste gedeelte van het arrondissement Tongeren-Maeseyck zijne goedkeuring en bijtreding er aan gegeven.

En geen wonder !

Alle weldenkende lieden zijn overtuigd van de vaste en stevige grondvesten van den Katholieken Volksbond en het edel en waardig doel dat hij beoogt en nastreeft.

1°) De « Katholieke Volksbond » van het arrondissement Tongeren-Maeseyck heeft voor doel de godsdienstige en stoffelijke belangen van het land en van het arrondissement te handhaven.

Hij bereikt dat doel met de kiezing te verzekeren van de kandidaten die het beste bevoegd zijn om het programma van den Volksbond te doen zegepralen, hetzij bij middel van de drukpers, van voordrachten of van alle geschikte werking.

2°) Kunnen deel maken van den « Katholieken Volksbond », al de kiezers die Huisgezin en Eigendom eerbiedigen en den Godsdienst als den noodzakelijken grondslag van de maatschappij erkennen.

3°) Met lid te worden van den Volksbond, verplicht men zich in tijd van kiezing de kandidaten te ondersteunen welke in naam van den Volksbond uitgeroepen worden.

Over deze grondbeginselen is men het eens.

AANDUIDING DER KANDIDATEN VOOR KAMERS EN PROVINCIE.

Een zeker geschil van gedachten is ontstaan in de wijze van het aanduiden van kandidaten bij verkiezingen.

Twee stelsels worden vooruitgezet.

1°) *Het stelsel der afgevaardigden.*

Dit stelsel is door de voorgestelde standregels van den Volksbond aangenomen als het beste en het toepasselijkste.

2°) *Het stelsel van den poll.*

Wij willen hier deze twee stelsels nauwkeurig onderzoeken. Werpen wij eerst en vooral een oogslag op hetgeen men elders heeft gedaan.

WAT HEEFT MEN ELDERS GEDAAN ?

In ons land bestaan tal van katholieke vereenigingen of associaties die bij verkiezingen gemachtigd zijn om de kandidaten voor Senaat, Kamer en Provinciale Raden uit te roepen.

Doch de standregels dezer vereenigingen, alhoewel zij veel overeensteming met elkander vertoonen, hebben nochtans niet een en denzelfden oorsprong.

Wanneer de uitbreiding van het kiesrecht het herinrichten der bestaande vereenigingen noodzakelijk maakt, hebben verschillende gedachten invloed uitgeoefend op deen der opstellers van nieuwe standregels. Daaruit volgen verschillen in de standregels zelf.

* * *

Vooreerst is het klaarblijkend dat in eenige arrondissementen, waar er volkomen eensgezindheid in de partij heerschte, men altijd zoo weinig mogelijk nieuwigheden invoerde, en enkel het volstrekt noodige aan de oude standregels veranderde, waarmede men onder het cijnsstelsel vrede had.

In andere arrondissementen, waar verschillende gezindheden dreigden in strijd te komen, moest men vooral trachten den vrede te bewaren met aan ieder voldoening te schenken. Eenige opstellers hielden terecht een waakzaam oog om de duurzaamheid der werkzaamheden te verzekeren, om onnauwkeurigheden te vermijden die het getal der leden zouden kunnen verminderen.

(Wordt voortgezet.

Katholieke Volksbond

Kanton Sichen-Sussen-Bolré.

Eene talrijke vergadering van kiezers uit dit kanton, heeft verleden zondag te Sichen plaats gehad, ten einde aldaar definitievelijk de Kantonale Afdeeling van den Katholieken Volksbond van het arrondissement Tongeren-Maeseyck in te richten. De heeren Volksvertegenwoordigers Helleputte en Desmaisières, de provinciale raadsheeren MM. Derriks en Fraikin, M. de Vrederechter Pierre Claes, wooneden de vergadering bij, die voorgezeten was door den Eerw. Heer Van den Hove, Deken van Vlijtingen.

M. DE DEKEN opent de zitting. Hij doet klaarblijkend het aangestreefde doel uitschijnen, dit is eene machtige eendracht tusschen alle katholieken tot stand te brengen.

Hij stuurt den welkomgroet tot de aanwezige heeren volksvertegenwoordigers.

M. HELLEPUTTE neemt alsdan het woord. Hij bedankt den E. H. Deken voor de vleiende woorden welke hij komt uit te spreken en wenscht het Dekenaat Vlijtingen geluk voor zielenherder zulk eenen ijvervollen priester te hebben.

Daarna bewijst de uitstekende redenaar de noodzakelijkheid van eenen Katholieken Bond. Hij wil niet meer aandringen op de bijzonderheden der inrichting, welke reeds vroeger aan de Katholieken van het kanton bekend gemaakt werden. Doch hij houdt er vooral aan met juistheid te bepalen hetgeen hij zelf over de wijze van werking van den Bond gezegd heeft.

Men heeft, zegt hij desaangaande, mijne woorden verdraaid en gij, kiezers van het kanton Sichen, gij zijt er allen getuigen van ! In December heb ik u gezegd : Dat wij den Bond stichten ! Wij kunnen verscheidene gedachten over zijne in werking treding hebben, het stelsel van den Poll boven dat der afgevaardigden verkiezen of wel het tegenovergestelde. Het zal de taak van den Bond zijn in laatste beroep over zijne werking te beslissen. *Wat mij aangaat, welke deze beslissing ook weze, ik zal mij onderwerpen. Ofschoon ik oortuigd ben van de nadeelen van den Poll, zou ik mij nogtans onderwerpen indien de Bond zich gunstig verklaart aan dit stelsel.*

Ehwel, Mijne Heeren, er is een blad geweest dat in een zijner laatste nummers schreef dat ik het stelsel der afgevaardigden wilde opdringen. Ik laat u over deze goede trouw oordeelen. Zulks is eene leugen en niets anders. Ik meen dat dit stelsel het beste is en zal het uit al mijne krachten verdedigen. Zulks is mijn recht. Indien er anderen zijn die denken dat het stelsel van den Poll verkieslijker is, ehwel, dat zij dit stelsel verdedigen ! Zulks is ingelijks een recht. Maar hetgeen hoegenaamd niemand zijn recht is, dat is mij woorden toe te schrijven, welke ik niet uitgesproken heb, die het tegenovergestelde zijn van mijne uitdrukkelijke en openbare verklaring. Zulks is ongehoord.

Ik meen dat het stelsel der afgevaardigen het beste en het eenigste is dat op regelmatige wijze in werking gebracht kan worden. Het stelsel van den Poll is de tweedracht met volle banden gezaaid in de katholieke partij, tot de grootste vreugde der *galerie*, en gij weet welke ! Het is gedurende weken, de opene strijd *ingericht* onder katholieken. Men zal van alle invloeden gebruik maken ; men zal de aanvallen der dagbladen vermenigvuldigen. Men zal, onder katholieken, gebruik maken van de zelfde wapens welke men, tijdens de kiezingen, tegen den politieken tegenstrever zal richten.

En ge zoudt willen dat wij daarna, eendrachtig en zonder lachen, aan het gansch kiezerskorps den overwinnaar van den Poll kwamen aanduiden! Dat den dag der kiezing alles vergeten ware ! De tegenstrever zal daar zijn en zal gebruik maken der wapens welke men hem zal bezorgd hebben. Hij zal u zeggen : Wat, gij wilt voor dien man doen stemmen. Maar zijt gij het niet die gisteren dit en dat van hem zegdet ?

De Poll in de gemeente is eene zware machien, van eene onmogelijke werking, die vereischt al wat er voor de eigenlijke kiezing noodig is. (Stembureelen, bijzondere lokalen, kiesbrieven, enz.)

Indien men nadenkt dat ons arrondissement 138 gemeenten telt, verspreid op 150,000 hectaren, blijkt het klaar en duidelijk dat de Bond, op het stelsel van den Poll gesteund, vooral eene bijzondere kracht zou bezitten : de kracht van werkeloosheid.

Twee arrondissementen in België, Dendermonde en Sint-Nicolaas, hadden het stelsel van den Poll willen beproeven. Sint-Nicolaas telt enkel 38 gemeenten op eene kleine uitgestrektheid gelegen. De moeilijkheden van den Poll waren er kleiner dan overal elders. Nogtans, over 14 dagen, heeft de Katholieke Associatie van Sint-Nicolaas beslist het stelsel van den algemeenen Poll door het stelsel der afgevaardigden te vervangen.

En het schijnt niet dat men zich te Dendermonde beter met 't stelsel van den Poll dan te St-Nicolaas bevonden heeft.

M. Helleputte eindigt door zijne aanhoorders uit te noodigen de afdeeling Sichen-Sussen-Bolré in te richten. De Bond zal over zijne werking te beslissen hebben. Degenen die er thans over redetwisten, beoogen maar een doel : Den Bond beletten tot stand te komen.

Luidruchtige toejuichingen begroeten de verschillige deelen der prachtige redevoering van dien gevierden redenaar. Alsdan richt de achtbare volksvertegenwoordiger zich in het Fransch tot zijne waalsche aanhoorders.

Daarna bedankt M. de Voorzitter den schitterenden spreker, en spoort de vergadering aan van de woorden tot de daden over te gaan.

M. HELLEPUTTE stelt voor een voorloopig comiteit, samengesteld uit M. den Deken, M. den Vrederechter Claes en MM. de Provincirle Raadsheeren Derriks en Fraikin, te benoemen.

Dit voorstel wordt levendig toegejuicht.

M. DE VREDERECHTER CLAES verklaart volgaarne de taak die zich voordoet op zich te nemen en ze te willen vervullen voor het grootste heil van het kanton Sichen-Sussen-Bolré.

Daarna wordt de vergadering geheven.

—

Vlijtingen.

Men meldt ons dat de afdeeling van den katholieken Bond van de gemeente Vlijtingen binnen korte dagen ingericht zal worden. Tot dit einde zal eene vergadering van kiezers bijeengeroepen worden.

—

Kanton Bilsen.

Onlangs had in het lokaal der « EENDRACHT » te Bilsen, eene vergadering plaats van leden van den katholieken Volksbond.

De heer dokter Thaes, voorzitter, weerlegde nog eens eenige der meest gewone opwerkingen die men zooal tegen den Volksbond hoort uitbrengen, en de E. H. kapelaan De Cruyter drukte er vooral op dat de kiezer die in den Bond treedt zijne volle vrijheid behoudt, en veel meer te zeggen heeft dan hij die buiten den Bond blijft.

Op voorstel van den heer voorzitter, werd de Z. E. H. Deken als eere-voorzitter van den Volksbond van Bilsen uitgeroepen.

Bij geheime stemming werden de afgevaardigden voor Bilsen aangeduid.

—

Gellick.

Verleden zondag, na het iof, vergaderden de 87 kiezers, leden van den katholieken Volksbond, ten einde hun bestuur te kiezen ; dit was weldra geschied ; de E. H. Pastoor werd als eere-voorzitter, de heer burgemeester als voorzitter, de heeren Broeders, Withols, Broekmans en Soykers als leden uitgeroepen. — Proficiat. — En nu vooruit voor Godsdienst, Vaderland en Haard.

—

Genck.

De katholieke Volksbond is hier definitief en volledig ingericht. Bijna al de kiezers (540) hebben zich als leden van den Bond laten inschrijven. Dit maakt eene macht uit van boven de 1000 stemmen.

Het bestuur is samengesteld uit de heeren Lod. Lantmeters, dokter, voorzitter P. J. Houben, burgemeester, E. H. Theunissen, pastoor, G. Olaerts-Hendrickx, landmeter, Berghs, smid, Vandermaesen, eigenaar, als leden, en R. Olaerts-Houben, Secretaris.

In den bond van Genck heeft men bijgevoegde afgevaardigden benoemd om in geval van belet, ziekte of andere wettige reden, in de plaats der afgevaardigden te kunnen optreden.

—

Sutendael.

Ook in Sutendael is de Volksbond in de beste voorwaarden opgericht geworden. 190 kiezers hebben zich laten inschrijven. Al de gehuchten en de verschillige belangen der gildens zijn in de keus der afgevaardigden vertegenwoordigd. Er heerschte veel geestdrift in de vergadering.

* * *

Het is niet alleen te Tongeren-Maeseyck dat men zich met de herinrichting der Katholieke Associaties bezig houdt. In talrijke arrondissementen, staat deze belangrijke kwestie insgelijks op de dagorde.

Waar tot nu toe het stelsel van den Poll bestond, komt men heden terug tot het stelsel der afgevaardigden.

Ziehier wat men daarover uit Sint-Nikolaas aan de « Ziehier inlichtingen over de wijziging welke de katholieke Associatie van het arrondissement Sint-Nikolaas aan haar reglement komt te brengen. Dit reglement ste'de vast dat de aanduiding der kandidaten moest gedaan worden door eenen poll van alle leden der Associatie. Toen dit stelsel in werking gebracht werd, schenen er de nadeelen en de gevaren klaarblijkend uit. Alzoo was men verstomd geweest over de aanzienlijke kosten welke dit stelsel en zich sleepte alsook over het feit dat dit stelsel de kantonale vertegenwoordiging niet waarborgde, en men voed verkieslijker deze aanzienlijke sommen te gebruiken voor het kieswerk tegen de tegenstrevers gericht. Van eenen anderen kant waren de moeijelijkheden van inrichting zoo groot dat men altijd te vreezen had dat de uitslag niet de gewilde waarborgen van oprechtheid opleverde. Er is dus beslist geworden het getal der afgevaardigden, door alle kiezers in gemeentelijke afdeelingen vereenigd benoemd, te verdubbelen en de kandidaten te doen aanduiden door deze afgevaardigden in algemeene vergadering vereenigd.

« Men behoudt enkel den poll voor het geval dat de afgevaardigden zich niet zouden kunnen tot akkoord stellen en geen enkelen kandidaat de drie vierden der stemmen zou bekomen. Feitelijk hoopt men bijna altijd een stelsel te kunnen vermijden dat zooveel nadeelen en gevaren oplevert. Deze verandering werd met eenparigheid, min twee stemmen, aangenomen ».

Pinksteren.

Kerstmis, Paschen, Pinsteren, welke namen ! Al de geheimen van Gods oneindige liefde voor den gevallen mensch, liggen in dit drietal feesten opgesloten.

Kerstmis, Paschen, Pinsteren, in dit verheven drietal ligt het keerpunt der geschiedenis van het menschdom ; eene geschiedenis, die zonder 's menschen val en verlossing, zonder de goddelijkheid des christendoms en de verkondiging van het Evangelie, niet te begrijpen, niet te verklaren is.

Op het hoogheilig feest van Pinsteren, herdenkt en viert de Kerk een dubbel geheim van onzen H. Godsdienst : de nederdaling van den H. Geest op de Apostelen en de verkondiging van het Nieuw-Verbond, of zoo men liever wil, de vestiging van Jesus Kerk op aarde.

Na de nederdaling van den H. Geest, aanvaardden de Apostelen hun ambt : zij verkondigden Gods woord, zij verleiden zich de wereld om aan alle volkeren de waarheid en de vrijheid te leeren kennen. Zij bekeerden de Joden en de heidenen over de gansche aarde verspreid, en de boom der Kerk, op Pinksterdag geplant, blijft immer krachtvol en jeugdig. Al barst het onweer der vervolging boven hem los, al loeit de vreeselijkste orkaan, van donder en bliksem vergezeld, om hem heen, hij staat pal en onwrikbaar ; al poogt de worm des ongeloofs zijn wortel af te knagen, hij blijft vol sap en leven en brengt onophoudelijk vruchten van waarheid en rechtvaardigheid, van tijdelijk heil en eeuwige zaligheid voort. Te vergeefs heeft sedert negentien eeuwen de geest des verderfs dien goddelijken boom trachten uit te roeien ; de bijl der vernieling is in dezen vruchteloozen arbeid afgestompt, maar de boom, ja, de schors zelfs van den boom des levens, is ongedeerd gebleven !

Door ketterij en scheuring zijn, wel is waar, eenige takken afgevallen, die van levenssap ontbloot, aan zijnen voet zijn verdord, maar het leven van den boom is daardoor niet verminderd, onophoudelijk schiet hij nieuwe takken en vertoont hij nieuwen bloesem en nieuwe vruchten; terwijl het Kruis steeds nieuwe overwinningen behaalt op ongeloof en ketterij, de afgedwaalden in den schoot der Moederkerk terugvoert, tot in de verst afgelegen landen de goede Boodschap brengt, en in nieuwe oorden Jesus Kerk sticht. Ja, het groote bekeeringswerk, door de apostelen op Pinksterendag begonnen, wordt steeds door hunne opvolgers in het Priesterdom voortgezet, en zal tot het einde der eeuwen nooit worden worden gestaakt.

DRANK EN MISDAAD.

Negentig ten honderd der gevangenen — zegt eene statistiek—hebben hunne opsluiting aan den drank te wijten.

Onder de Vlaamsche boerenwerklieden die, gedurende de week op hun werk, de goedheid zelve zijn, vindt men er die des Zondags, onder den invloed van den genever, in razende duivels veranderen.

Alsdan ontstaan er gevechten waarin de messen getrokken worden en welke helaas ! maar al te dikwijls moorden en vreeselijke verminkingen voor gevolg hebben. Ook onder de nijverheidswerklieden ziet men dikwijls, tengevolge van den drank, zulke blordige twisten ontstaan.

Maar, wie zijn ze, die aldus, te lande en in de stad, zich aan allerlei baldadigheid overgeven en allerhande misdrijven plegen ?

Zijn dat mannen die, zooals onze tegenstrevers gedurig beweren, tot de brave godsdienstige bevolking behoren ?

Neen 't zijn juist de kerels, bij wie het geloof verflauwd is, die vergeten hebben dat zij kristene menschen zijn.

Uit menschelijk opzicht gaan ze 's Zondags met moeite naar eene gelezene mis, waaronder zij, van achter in de kerk, klappen en verergernis geven.

Wanneer vergeet de man de huwelijksplicht ? Wanneer vergeet hij dat vrouw en kinderen op hem wachten ? Wanneer gedraagt de jongeling zich onbeleefdelijk tegenover de herbergdochters ?

Als de genever in hen alle menschelijk gevoel heeft uitgedoofd, als de stem van het geweten versmoord is in den alkool.

Het is onbetwistbaar dat de godsdienstige gevoelens bij een deel van het volk verflauwd zijn. En 't is juist bij dat gedeelte van ons volk dat de meeste misdaden gepleegd worden.

Echt kluchtig zijn de liberale bladen telkens dat er eene misdaad te lande gebeurt.

De gewone titel van het verhaal der misdaad is: Klerikale buitenzeden !

Maar gij, lezer te lande, sla eens de oogen rond en zeg mij of het de jongeling is, die zijne kristene plichten vervult, die het mes trekt ?

Is het de christene en matige echtgenoot die eene hel maakt van zijn huis, en vrouw en kinderen in het ongeluk dompelt ?

Drank, ongeloof en zedenbederf, ziedaar de drie groote kwalen, welke als een kanker aan het hart van ons volk knagen. De drank is als het hegisel der twee andere.

Daarom is het eene goede wet waarbij de rechten op den alkool vermeerderd worden. De verbeestende genever, die groote onheilstichter, kan niet te duur kosten, omdat ons volk dan is de onmogelijkheid zal zijn hem te koopen, en aldus vele misdaden zullen vermeden worden.

Zooals een geneesheer het vliem gebruikt om eene etterbuil open te steken en genezing te verschaffen aan den lijder, zoo is het ook noodig dat men de etterbuil van ons volk opensteke. Men moet het in de onmogelijkheid stellen genever te drinken.

Dat men niet alkoome met het oud gezegde van eene « belasting op het druppelke van den werkman ». Het onheil door den alkool gesticht is overgroot.

Er moesten maatregelen genomen worden om ons volk te redden.

De vermeerdering der belasting op den alkool is eene barreel op den boord van den afgrond, waarin ons volk onvermijdelijk storten moet, vergiftigd door den alkool, die gevloekte uitvinding van den duivel.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *WOENSDAG 10 JUNI.*

Op de markt van TONGEREN van donderdag waren te koop gesteld 3568 koeien en kalveren, 145 vette varkens en 2154 magere varkens.

APOTHEEK. — ZONDAGSRUST.

Zondag zal de apotheek van

M. SWINCKELS

alleen openblijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

Maandag 1ms Juni zal de apotheek van

M. Vanderyst

alleen open blijven.

Bij den *POSTRIJDER* van heden behoort een **BIJVOEGSEL.**

Hof van Assisen van Limburg. — De zittijd van het Hof van Assisen, voor het 3de kwartaal 1903, zal te Tongeren geopend worden den 15 Juli aanstaande, onder voorzitterschap van M. den Raadsheer Verkissen.

DE MOORD
in den Tunnel.

15de VERVOLG.

— Gij weet evengoed als ik van hoe groot belang het is, die zaken uit het huis te verwijderen, nog meer, ik geloof, dat wij zelve in gevaar zullen kunnen, als wij nog langer hier blijven. De bodem onder onze voeten begint te wankelen en als wij niet oppassen zal alles wel uitkomen.

— Ongin ! Gij zijt bang — juist als reeds zoo dikwijls het geval was.

— Ik had nooit zooveel reden om bang te zijn als nu — bij deze zaak vergeleken was al het vorige kinderspel. Kunt gij zelve niet inzien, dat ons spel bijna uitgespeeld is ?

— Niet meer en niet minder, dan het gedurende de laatste zes jaren altijd was.

— Dwaas, die ge zijt ! Wat heeft dan dien man in zijnen arbeidskiel hierheen gevoerd ? Waarom heeft hij Nero vergiftigd als hij ons niet bedreigden wilde ? Wat bracht hem er toe, met Mauritz St. John hierheen te komen ? Ik herkende hem onmiddellijk, al was zijn gezicht ook glad geschoren, en al waren zijne aschblonde haren en wenkbrauwen ook pikzwart geverfd.

— Ge zoudt met al die opmerkingen groot gelijk hebben, als ik niet veel slimmere menschen dan die Jacob Wickham om den tuin geleid en op een dwaalspoor gebracht had, en ik zal het weer doen, dat verzeker ik u.

— Ge geloof bijna, dat gij gelijk hebt en dat ik oud begin te worden, zooals gij onlangs zoo vriendelijk waart op te merken, zegde mevr. Graham tot haren echtgenoot. In ieder geval trekt het mij volstrekt niet aan, in de een of andere gevangenis onder dak gebracht te worden, en daarom maak ik mij nog dezen avond uit de voeten, en wat meer is, gij zult mij vergezellen.

De nadruk waarmee de laatste woorden uitgesproken werden, maakte verdere tegenwerpingen onmogelijk, de oude man zweeg eenige minuten en vroeg toen op veranderden toon :

— En Vera, wat moet er met haar gebeuren ?

— Zij moet hier blijven. Geen haar van haar hoofd zal gekrenkt worden, integendeel, zij is hier veiliger, dan bij ons. De Evremont's zijn hare vrienden en zullen zich harer aantrekken. Een triomfeerend lachje verscheen om de lippen der nog schoone vrouw. Zooals gewoonlijk had zij ook nu in den strijd met haren echtgenoot overwonnen, en voegde deze zich naar haren wil, al kostte het hem ook moeite in de neerslag te berusten. Zijn gelaat droeg de sporen van inwendige hevige ontroering, zijne leden beefden en zenuwachtig met zijne vingers op tafel trommelende, vroeg hij :

— Zijt gij van zin, het meisje hier alleen en zonder geld achter te laten, om alleen den dreigenden storm het hoofd te bieden ?

— Ik zal haar duizend shillings geven, of ge kunt dat zelf doen, als ge dat beter vindt, zegde zijne vrouw doodbedaard. Dat is voldoende, om haar eenigen tijd te onderhouden en later kan zij gouvernante worden, als haar huwelijk met St. John niet tot stand mocht komen. Zij heeft genoeg geleerd om als onderwijzeres op te kunnen treden. Gij ziet dus dat ik alle mogelijke gevallen voorzien heb, voor u, voor mij zelve en ook voor Vera.

— Maar niet voor David Maddox.

Een booze blik vergezelde het antwoord.

— David Maddox verdwijnt met ons van het tooneel, dat kan immers niet anders.

— En zijt ge niet bang, dat zijne afwezigheid achterdocht zal opwekken ?

— Het komt er niet op aan, al mocht dat het geval zijn... Heb ik u nu nog niet kunnen overtuigen, dat ons geen andere uitweg overblijft ?

— Ja — wat zijt ge toch een slimme vrouw, Adèle.

— Ik ga u verlaten. Werk nu uw brief af, verzeilt alle papieren, die ons zouden kunnen verraden en maak u gereed om mij naar de statie te vergezellen. Intusschen zal ik Debora van de verandering in mijne plannen op de hoogte brengen, want het is beter haar op alle mogelijke gebeurlijkheden voor te bereiden.

XV.

Tegen het vallen van den avond reed de oude Thrupp met den kleinen poneywagen voor de deur en trad Vera naar buiten om van haren vader afscheid te nemen. Geleund op den arm zijner vrouw schreed hij door den gang en nu viel het Vera op, dat hij er zooveel onder en zwakker uitzag dan gewoonlijk. Misschien bleef mevr. om die reden zoo dicht bij hem, maar misschien had zij het er op toegelegd te verhinderen, dat vader en dochter nog iets zouden kunnen zeggen, dat zij niet hooren mocht.

Toen zij haar man in het rijtuig geholpen had, greep zij met de eene hand de teugels en reikte met de andere hare stiefdochter een klein paskken over, dat deze met verbazing bezag.

— Hier is eenig geld om tot onze terugkomst van te leven, zeide mevr. Graham schertsend. Leef wel, en pas goed op uwe gezondheid.

— Gij hebt vergeten mij uw adres te geven voor het geval, dat ik u zou willen schrijven, zeide Vera.

— O, dat komt er niet op aan. Ik denk dat wij dezen avond in het groote *West-Hotel Paddington* logeeren zullen, maar waar we later zijn, hangt nog van verschillende omstandigheden af. In ieder geval zal ik u morgen schrijven, en ons adres meedeelen, dat is wel voldoende.

Vera knikte bevestigend.

Intusschen was de oude Thrupp bezig om den lederen koffer, dien zij eenige uren geleden in mevrouw's kamer gezien had, op de achterbank van het rijtuig te plaatsen.

Het stelsel geen gemakkelijk werk te zijn, en naar de inspanning van den ouden man te oordeelen, moest de koffer buitengewoon zwaar zijn, maar eindelijk was hij toch op zijne plaats, en kon met een stevigen ketting vastgesjord worden, en trad Vera nader om haren vader, die diep in den kraag van zijnen ruimen overfrak gestoken, bijna onherkenbaar was, vaarwel te zeggen.

Hij boog zich tot haar over, drukte zijne lippen op haar voorhoofd en fluisterde nauwelijks hoorbaar :

— Denk aan mijne woorden.

Mevrouw legde de zweep over het paard, dat zich spoedig in beweging zette en heel wat moeite had om het zwaarbeladen voertuig voort te krijgen. Nog een oogenblik staarde Vera de vertrekkenden na, toen keerde zij zich om en hemerkte den ouden Thrupp, die haar met spottende nieuwsgierigheid van het hoofd tot de voeten opnam.

— Ik zou weleens willen weten, wanneer zij terug denken te komen, zegde Vera, meer om iets te zeggen, dan wel omdat zij eenig antwoord op hare opmerking verwachtte, toen tot hare groote verbazing de oude man in een eigenaardig gegrinnik losbarstte.

— Ik denk dat dit wel een tijdje duren zal, mompelde hij, zich verwijderend.

Vera greep haren zonhoed, die op eene tafel in den gang lag en ging naar buiten. Zij liep de brug over, die over de gracht voerde, en bleef aan den ingang van een kreupelboschken staan, om naar een paar vledermuizen te zien, die daar zonder gedruisch boven haar hoofd fladderden, toen plotseling uit de schaduw der boomen een man te voorschijn kwam en op een paar passen afstand van haar verwijderd staan bleef.

Zijn tred moest even geluidloos geweest zijn als de vlucht der vleermuizen en zijne plotselinge verschijning verschrikte Vera, die met een lichten angstkreet achteruitweek.

— Ik vraag verschooning, zegde de man, in wien zij den rijknecht herkende, die haar dien morgend op haren rit van Evremont Castle begeleid had, op kalmen toon. Ik vrees dat ik u heb doen schrikken. Lady Evremont heeft mij met dit paksken voor u hierheen gezonden en ik ben door het kreupelhout gekomen, omdat ik meen, dat dit de kortste weg was.

Onder het spreken bad hij haar een klein in vloeipapier gewikkeld paksken overhandigd, en Vera, die intusschen hare zelfbeheersching teruggekregen had, zegde :

— Ge moet niet zoo stil rondsluipen op dit late uur. Men schrikt zoo licht.

De man verontschuldigde zich opnieuw en vroeg bedremmeld of hij lady Evremont geene boodschap moest terugbrengen.

Vera opende het paksken, dat niets bleek te bevatten dan een zakdoek, dien zij op het kasteel bad laten liggen en die volstrekt niet zoo dringend behoefde teruggezonden te worden.

— Bedank haar uit mijnen naam, anders niet, antwoordde zij kortaf, maar, voegde zij er onder eene plotselinge ingeving bij, hoe kan lady Evremont dit gezonden hebben, zij is immers niet meer thuis ?

— De lady gaf mij het paksken vóór zij naar Londen vertrok, luidde het kalme antwoord van den man, die door hare plotselinge vraag volstrekt niet uit het veld geslagen was ; hij stak zijne hand in een zijzak en haalde daaruit eene fotografie te voorschijn die hij Vera liet zien met de woorden :

— Is dit misschien van u, jufvrouw ? Ik heb het in de struiken gevonden.

Het was het portret van een man met grijze haren, scherp geteekenden neus en langen witten baard. De randen der fotografie waren gevlekt en over het gelaat liep een scherpe kras, alsof er met een scherp voorwerp overheen gestreken was, maar toch herkende Vera het zonder eenige moeite.

— Het behoort mij niet toe, maar het is het portret van mijnen vader, antwoordde zij haastig, terwijl zij het in de hand nam, om het beter te kunnen bezien. Maar nauwelijks waren de woorden aan hare lippen ontsnapt of ze berouwden haar bitter, want eene vluchtige uitdrukking van triomf in de oogen van den rijknecht, zoo vluchtig dat zij even spoedig weer verdwenen was, waarschuwde haar dat zij in een valstrik geloopen was.

Wel kon zij in de verste verte niet, vermoeden met welke bedoeling deze hinderlaag haar gelegd was, maar blijkbaar had de man het doel van zijn bezoek bereikt, want hij lichtte zijnen hoed op en verzween even geheimzinnig als hij gekomen was in de schaduw der boomen.

In gepeins verzonken staarde Vera hem na ; zij twijfelde er niet aan, of het portret was dat van haren vader geweest, maar wel of het verbaal dat de rijknecht haar gedaan had, omtrent de manier waarop hij in het bezit van die beeltenis gekomen was, waarheid bevatte en hij haar inderdaad gevonden had. Nu geloofde zij ook niet meer, dat lady Evremont hem opgedragen had, haar den zakdoek terug te brengen, maar begon te vreezen, dat hij op zijn eigen gezag naar de Grange gekomen was en den zakdoek als voorwendsel gebruikt had, om zijne eig alijke bedoeling te bemantelen.

Vruchteloos echter tobde zij haare arme hersenen af, om die bedoeling te raden en in hare sombere voorgevoelens verstrikt slorg zij aarzelend den weg naar de ouderlijke woning in ; een onverklaarbare afkeer maakte zich van haar meester hoe meer zij het oude huis naderde. Met eene bijna bovenmenschelijke poging tot zelfbeheersching had zij eindelijk den gang bereikt en bleef toen aarzelend aan den trap staan ; de moed ontbrak haar om naar boven te gaan.

Inwendig woedend over hare eigene zwakheid en lafheid, deed zij haar uiterste best om die te overwinnen, in hare eigene vertrekken zouden hare gespannen zenuwen wel wat tot rust komen, maar hoe zij zich ook trachtte te verzetten, niets mocht baten.

Het was of eene onzichtbare hand met ijzeren vuist haar belette den trap op te gaan en, ten einde raad, besloot het arme meisje eindelijk naar de keuken te gaan en de oude Debora een plaatsken aan den haard te vragen, totdat het tijd zou zijn om naar bed te gaan. Haar overwacht binnentreden verschrikte blijkbaar de beide personen, die in de keuken aanwezig waren.

Debora en haar echtgenoot, de oude Thrupp, ieder in een ouden hoogen leunstoel aan tafel gezeten, waren in het aangename werk van geldtellen verdiept. Kleine stapeltjes goudstukken stonden naast elkander op de blinkende keukentafel en daartusschen lagen hier en daar de grauwlinnen zakskens die het kostbare metaal bevat hadden, terwijl de oude dienaar op een stukken papier het redelijk groote bedrag aan geld nauwkeurig optelde, maar bij de zoo onverwachte verschijning van zijne jonge meesteres, plotseling ophield en Vera in stomme verbazing aanzag.

Debora, die wat meer tegenwoordigheid van geest scheen te bezitten, had spoedig hare zelfbeheersching herkregen, wierp vooraleer zij opstond een doek over de tafel, waarover de geldstukken verspreid lagen, en vroeg koortsig aan het jonge meisje wat zij verlangde.

— Ik wilde vragen of ik eenige nurkens bij u in de keuken mocht doorbrengen, antwoordde Vera bedremmeld en door de onhartelijke ontvangst der dienstmeid afgeschrikt. Ik ben zoo alleen en bang in dat groote, verlaten huis.

Debora en haar man wisselden een welsprekender blik en de stem der oude vrouw klonk veel minder ruw, toen zij antwoordde :

— Eigenlijk is de keuken geene geschikte verblijfplaats voor eene jonge dame ; gij moest naar de kamer van mevr. Graham gaan, ik zal de lamp en het vuur aansteken, dan ziet het er wat gezelliger uit. (Wordt voortgezet).